

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **BMC Brno, s.r.o.**
sídlem Holzova 39, Brno
zastoupen Mgr. Ing. Romanem Chyťou, advokátem
sídlem Přívrat 12, Brno

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Květná 15, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č.j. SZPI/AI728-150/2016 ze dne 12.5.2020

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo změněno rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně č.j. SZPI/AI728-82/2016 ze dne 2.5.2017 tak, že
 - 1) výrokem I. se v části o uložení správního trestu žalobci za použití zásady absorpční podle § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), podle § 17 odst. 11 písm. d) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o potravinách“), ukládá úhrnná pokuta ve výši 300 000 Kč,
 - 2) výrokem III. se žalobci ukládá povinnost uhradit celkovou částku ve výši 301 000 Kč sestávající z uložené pokuty a nákladů řízení do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci napadeného rozhodnutí,
 - 3) a ve zbytku (v části nedotčené výroky 1/ a 2/ napadeného rozhodnutí a výroky I., II. a IV. rozhodnutí žalovaného č.j. SZPI/AI728-97/2016 ze dne 9.4.2018) se rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně č.j. SZPI/AI728-82/2016 ze dne 2.5.2017 potvrzuje.

II. Shrnutí procesního postoje žalobce

2. Žalobce v podané žalobě brojí zejména proti uložené pokutě, kterou považuje za nepřiměřeně přísnou a její odůvodnění za nepřezkoumatelné. V rámci okruhu žalobních námitek k tomu žalobce namítá nezohlednění značného časového odstupu od spáchání tvrzeného přestupku do uložení pokuty (cca 5 let), důvodnost upuštění od potrestání, nepřiměřenost sankce s ohledem na ekonomické postavení žalobce oproti ostatním subjektům na trhu, k čemuž žalobce navrhuje provedení důkazů a nezohlednění polehčujících okolností spočívajících v nízké či nulové míře zavinění žalobce. Vedle uvedených argumentů žalobce nesouhlasí se závěry žalovaného, že se dopustil recidivy a namítá nedostatečné vypořádání námítky likvidačnosti a nepřiměřenosti uložené pokuty.
3. Ve zbytku žalobce (shodně jako v řízení vedeném před zdejším soudem pod sp.zn. 62 A 70/2018) považuje podklady rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně č.j. SZPI/AI728-82/2016 ze dne 2.5.2017 za nepřezkoumatelné a stále je přesvědčen o naplnění liberačních důvodů.
4. Žalobce proto navrhuje napadené rozhodnutí zrušit. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního postoje žalovaného

5. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje, aby ji soud jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Průběh řízení před soudem

6. Zdejší soud ve věci žalobcova deliktu již jednou rozhodoval, a to rozsudkem č.j. 62 A 70/2018-200 ze dne 21.10.2019, kterým zrušil výroky III., V. a VI. rozhodnutí žalovaného

č.j. SZPI/AI728-97/2016 ze dne 9.4.2018 (které se týkaly výše uložené pokuty) a věc v této části vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V. Posouzení věci

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s.ř.s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
8. Zdejší soud tak napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Zdejší soud se nejprve zabýval uplatněnou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností či vad předcházejícího správního řízení. Zdejší soud vycházel z toho, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána (také) tehdy, nevypořádá-li se správní orgán s námitkami či návrhy účastníka správního řízení; z odůvodnění správního rozhodnutí musí být mimo jiné zřejmé, z jakých důvodů správní orgán k námitkám či návrhům účastníka řízení nepřihlédl, případně proč považoval námitky za liché a jaké skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí.
10. Nutno dodat, že žalobce námitku nepřezkoumatelnosti ponechal pouze v obecné rovině a neuvedl, v čem konkrétně nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spatřuje. Míra precizace žalobních bodů však do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 3/2008-78 ze dne 24.8.2010).
11. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 20-46) jsou zcela zřejmé důvody, podklady i úvahy, které žalovaného k vysloveným závěrům vedly. Žalovaný se současně důkladně vypořádal s námitkami a tvrzeními žalobce; důvodem nepřezkoumatelnosti přitom nemůže být nesouhlas žalobce se závěry žalovaného. Zdejší soud tak neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.
12. Meritem sporu mezi žalobcem a žalovaným je nepřiměřenost pokuty uložené ve výši 300 000 Kč za spáchání přestupku podle § 17 odst. 1 písm. q) zákona o potravinách.
13. Podle § 17 odst. 1 písm. q) zákona o potravinách se provozovatel potravinářského podniku dopustí přestupku tím, že v rozporu s čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 178/2002 nebo čl. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 uvede spotřebitele v omyl.
14. Podle § 17 odst. 11 zákona o potravinách lze za přestupek podle § 17 odst. 1 písm. q) uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč.
15. Žalobce předně namítá značný časový odstup (cca 5 let) mezi spácháním přestupku a uložením pokuty.
16. Zdejší soud dává žalobci za pravdu v tom, že excesivní délka řízení o uložení správního trestu vskutku může výrazně oslabit či dokonce zcela vyloučit preventivní či výchovnou funkci trestu; to však není právě posuzovaný případ. Ke spáchání přestupků došlo v daném případě v roce 2015, resp. 2016, přičemž o těchto přestupcích bylo prvostupňovým správním orgánem rozhodnuto rozhodnutím č.j. SZPI/AI728-82/2016 ze dne 2.5.2017.

Toto rozhodnutí bylo zčásti změněno rozhodnutím žalovaného č.j. SZPI/AI728-97/2016 ze dne 9.4.2018. Zdejší soud uvedené rozhodnutí částečně (výroky II., V. a VI.) zrušil rozsudkem č.j. 62 A 70/2018-200 ze dne 21.10.2019. Žalovaný následně vydal dne 12.5.2020 napadené rozhodnutí. Žalobci tak lze přisvědčit v tom, že správní sankce v podobě pokuty mu nebyla definitivně pravomocně uložena ani po uplynutí několika let. Na straně druhé však nelze odhlížet od procesního vývoje posuzované věci, kde délka správního řízení souvisí spíše s počtem rozhodnutí vydaných ve věci než s nečinností či (excesivními) průtahy na straně žalovaného či prvostupňového správního orgánu. Žalobce tedy nebyl dlouhodobě v nejistotě, zda se protiprávního jednání dopustil a zda mu za ně bude uložen trest, neboť již v květnu 2017 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí. Průběh správního řízení tak dle názoru zdejšího soudu z důvodu absence excesivních časových průtahů není okolností, která by měla být pro žalovaného při ukládání sankce relevantní z důvodu zániku či extrémního oslabení preventivní či výchovné funkce trestu.

17. Žalobce dále s ohledem na délku řízení, časovou náročnost a související náklady považuje projednání přestupku za dostatečný trest a důvod pro upuštění od uložení správního trestu.
18. Podle § 43 odst. 2 zákona o přestupcích od uložení správního trestu lze též upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě.
19. K upuštění od uložení správního trestu se žalovaný vyjádřil na str. 26 a 27 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že takový postup považuje za nedůvodně mírný, a to zejména s ohledem na zvlášť velké množství nevyhovujících potravin uvedených žalobcem na trh (230 414 ks o celkové hmotnosti více než 4,5 tuny), na značné množství potenciálně poškozených spotřebitelů i na souběh tří přestupků. Zdejší soud takovému odůvodnění nemá co vytknout a považuje je za dostatečné, zákonné i věcně správné.
20. Žalobce dále ve vztahu k výši pokuty namítá nezohlednění jeho majetkových poměrů, a to zejména s přihlédnutím k sankcím, které žalovaný ukládá jiným (ekonomicky silnějším) subjektům za porušení právních předpisů na minimálně stejné úrovni; k tomu žalobce navrhuje jako důkaz provést listiny dokládající majetkové poměry žalobce i těchto subjektů, konkrétně rozvahu, výkaz zisku a ztrát žalobce v plném rozsahu, výroční zprávu společnosti Tesco Stores ČR, a.s., výroční zprávu společnosti Albert Česká republika, a.s. (dříve společnost AHOLD Czech Republic, a.s.), zprávu nezávislého auditora vztahující se ke společnosti HOPI s.r.o., obratovou předvahu ke dni 8.4.2020, inventurní soupis majetku a provedení výsledku jednatele žalobce.
21. Jde-li o (ne)provedení žalobcem navrhovaných důkazů, pak ze správního spisu plyne, že žalovaný jako důkaz provedl rozvahu, výkaz zisku a ztrát žalobce v plném rozsahu, obratovou předvahu žalobce ke dni 8.4.2020 a inventurní soupis majetku žalobce (protokol o provedení důkazu listinou mimo ústní jednání č.j. SZPI/AI728-147/2016 ze dne 21.4.2020). K neprovedení výsledku jednatele žalobce ohledně majetkových poměrů žalobce a možné predikce vývoje ve vztahu k likvidačnosti uložené pokuty se žalovaný vyjádřil na str. 42 napadeného rozhodnutí, kde dle názoru zdejšího soudu správně uvedl, že pro uplatnění práv žalobce nepovažuje výsledek svědka za nezbytný, neboť se jednatel žalobce může k majetkovým poměrům žalobce vyjádřit písemně, což ostatně i učinil přípisem ze dne 14.4.2020 a současně měl možnost vyjádřit se ve stanovené lhůtě k provádění dokazování listinami mimo ústní jednání dne 21.4.2020, čehož taktéž využil. Takový postup je dle názoru zdejšího soudu plně v souladu s § 80 odst. 2 zákona

o přestupcích a nezasahuje do ústavního práva žalobce na ústní a veřejné projednání jeho věci. K odůvodnění žalovaného zdejší soud toliko dodává, že majetkové poměry žalobce byly dostatečně prokázány listinnými důkazy předloženými žalobcem a výslech jednatele žalobce by tak byl v tomto ohledu nadbytečný. Neprovedení zbylých žalobcem navrhaných důkazů pak žalovaný podrobně odůvodnil na str. 43 napadeného rozhodnutí, kde konstatoval, že ekonomická síla subjektů není primárním kritériem sankce; tím je zejména povaha a závažnost přestupku a přitěžující a polehčující okolnosti.

22. Zdejší soud s názorem žalovaného souhlasí – majetkové poměry pachatele jsou jistě při stanovení trestu nezanedbatelným determinantem, a to jak z důvodu eliminace likvidačnosti trestu, jak správně uvádí žalovaný, tak i pro naplnění samotných funkcí trestu (preventivní, výchovné a represivní). Klíčový význam pro určení výměry trestu však má zejména posouzení povahy a závažnosti přestupku a polehčujících a přitěžujících okolností. Takový postup akcentuje i zákon o přestupcích v § 37, podle něhož se při určení druhu správního trestu a jeho výměry „*přihlédne zejména k povaze a závažnosti přestupku, k tomu, že o některém z více přestupků, které byly spáchány jedním skutkem nebo více skutky, nebylo rozhodnuto ve společném řízení, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, ...*“. Zdejší soud tak považuje odůvodnění neprovedení některých žalobcem navrhaných důkazů za dostatečné a věcně správné. Vzhledem k tomu nebylo třeba provádět žalobcem navržené důkazy, neboť majetkové poměry žalobce byly prokázány ve správním řízení dostatečně, a majetkové poměry jiných subjektů nepovažuje zdejší soud za potřebné prokazovat, neboť ty nejsou pro stanovení výše žalobcovy pokuty podstatné.
23. Na základě skutkových zjištění pak zdejší soud dospěl k závěru, že pokuta nemůže být s ohledem na majetkové poměry žalobce likvidační, neboť ke dni 31.12.2019 dosahovala aktiva žalobce hodnoty 112 649 000 Kč a tržby 232 360 000 Kč. Současně s ohledem na okolnosti spáchání přestupku (objem nevyhovujících potravin uvedených na trh a mnohost spáchaných přestupků) a horní hranici výše pokuty, kterou je žalovaný za spáchání takového přestupku oprávněn uložit, soud nepovažuje uloženou pokutu za nepřiměřenou. Žalovaný výši uložené pokuty stanovil na samotné spodní hranici zákonné sazby (ve výši 0,6 % maximální možné výše) a při jejím určení vycházel z více než deseti rozhodnutí vydaných ve skutkově obdobných věcech (str. 30 až 40 napadeného rozhodnutí); soud nemá takovému postupu co vytknout a odůvodnění nelikvidační povahy a přiměřenosti uložené pokuty považuje za dostatečné.
24. Dále žalobce namítá nezohlednění polehčujících okolnosti spočívající v nízké míře žalobcova zavinění.
25. Skutkové okolnosti daného případu, včetně možnosti odhalení vad výrobků uváděných na trh až na základě laboratorního rozboru, vzal žalovaný komplexně v potaz při určení výše uložené pokuty, která je dle názoru zdejšího soudu přiměřená (viz výše). Zdejší soud tak absenci explicitního zahrnutí složitosti odhalení vad výrobků uváděných na trh žalobcem nepovažuje za vadu napadeného rozhodnutí, která by mohla mít vliv na jeho zákonnost. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmá vědomost žalovaného o této skutečnosti (např. str. 24) a z odůvodnění jako celku je evidentní komplexní posouzení skutkových okolností, které vedly k uložení (relativně nízké) pokuty žalobci za spáchání předmětných přestupků.
26. Žalobce dále namítá, že žalovaný při komparaci skutkového stavu v projednávané věci a skutkových okolností u dalších rozhodnutí v obdobných věcech operuje s tím, že se

žalobce dopustil recidivy, což považuje za přítěžující okolnost; recidiva se nicméně objevuje i u pachatelů, o jejichž přestupcích bylo v komparovaných rozhodnutích rozhodováno.

27. Jak vyplynulo ze správního spisu, žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí explicitně uvádí, že se v obdobných případech pachatelé přestupků dopustili recidivy (str. 30 až 40 napadeného rozhodnutí). Nelze tedy se žalobcem souhlasit, že by žalovaný tuto okolnost nezohlednil. Existence recidivy v jiných (obdobných) případech nicméně nemůže mít na posuzovanou věc žádný vliv; žalovaný zohlednil recidivu v souladu se zákonem o přestupcích (§ 37), řádně uložený správní trest individualizoval a rozumně odůvodnil. Zdejší soud tak považuje námitky žalobce za nedůvodné.
28. Ve zbytku žaloby žalobce „*pro úplnost uvádí i argumentaci ... namítanou v rámci předchozího řízení*“. Tímto řízením je řízení o žalobě žalobce vedené před zdejším soudem pod sp.zn. 62 A 70/2018, přičemž toto řízení bylo skončeno rozsudkem zdejšího soudu č.j. 62 A 70/2018-200 ze dne 21.10.2019. Tyto námitky však míjí předmět nyní napadeného rozhodnutí, a proto se jimi soud zabývat nemůže. Nyní napadeným rozhodnutím žalovaný znovu rozhodoval jen o uložené pokutě, nikoli o žalobcově vině. Toliko v této části bylo jeho původní rozhodnutí zdejším soudem zrušeno. Lze tedy odkázat na rozsudek zdejšího soudu č.j. 62 A 70/2018-200 ze dne 21.10.2019, který je žalobci znám, a v němž jsou žalobní námitky směřující proti závěrům o spáchání přestupků zdejším soudem vypořádány. Nelze přitom souhlasit se žalobcem, že by měl být ve vztahu k výroku o trestu zkoumán vždy i výrok o vině. V dané věci byl výrok o žalobcově vině potvrzen (žaloba proti němu byla zamítnuta) a nyní zdejší soud (a před ním žalovaný) posuzoval toliko výrok o trestu. Toliko proti němu tak mohl žalobce v nyní posuzované žalobě účinně uplatnit žalobní námitky.
29. S ohledem na výše uvedené dospěl zdejší soud k závěru, že žalovaný aplikoval správný právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec těchto uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud tedy žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VI. Náklady řízení

30. Soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 4.3.2021

Petr Šebek v.r.
předseda senátu